



Advies 674

Schuldbemiddelaar - beroepsgeheim

Het beroepsgeheim van advocaat is van toepassing wanneer de advocaat optreedt als advocaat. Wanneer hij een gerechtelijk mandaat uitoefent (zoals het mandaat van schuldbemiddelaar), treedt hij niet op als advocaat en wordt hij niet beschermd door het specifieke beroepsgeheim van de advocaat. De schuldbemiddelaar heeft wel een eigen beroepsgeheim, opgenomen in artikel 1675/18 Ger. W. Het opvragen van bepaalde informatie bij de schuldbemiddelaar voor fiscale doeleinden ten voordele van een erfgenaam van de schuldenaar kadert niet in de procedure van de collectieve schuldenregeling (die werd beëindigd). De schuldbemiddelaar moet zich op zijn beroepsgeheim beroepen.

Vraag:

Een advocaat van uw balie was schuldbemiddelaar van persoon X van 2008 tot en met 2017. De betrokken persoon is inmiddels overleden.

Met het oog op de opmaak van de aangifte van nalatenschap en de aanvaarding van de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving dient de notaris, aangesteld door de erfgenaam van de overleden persoon, te beschikken over informatie omtrent uitkeringen van levensverzekeringen die in de afgelopen drie jaar zijn geschied aan de overledene.

De notaris dient het verbruik van de uitgekeerde gelden tijdens de voorbije jaren weer te geven om zo erfbelasting op dit verbruikt actief te vermijden.

De notaris heeft van de betrokken verzekeringsinstelling vernomen dat die uitgekeerde gelden werden gestort op een rekening waarvan de schuldbemiddelaar titularis was. Gelet op de beëindiging van de collectieve schuldenregeling, werd die rekening inmiddels afgesloten.

De notaris heeft de arbeidsrechtbank gevraagd toelating te verlenen aan de schuldbemiddelaar om hem de rekeninguittreksels van alle rekeningen van de overledene van de laatste drie jaar te bezorgen, zodat de erfgenaam aan haar fiscale verplichtingen kan voldoen.

De arbeidsrechtbank meende niet te kunnen ingaan op dit verzoek omdat de schuldbemiddelaar inmiddels werd ontlast van zijn mandaat.

Volgens de schuldbemiddelaar belet zijn beroepsgeheim hem de rekeninguittreksels aan derden over te maken. De Antwerpse Vereniging van Schuldbemiddelaars verwijst naar de artikelen 1675/18 Ger. W. en 19 van de Codex Deontologie om de uittreksels niet vrij te geven.

Advies:

Vooreerst merk ik op dat het beroepsgeheim van advocaat van toepassing is wanneer de advocaat optreedt als advocaat, of anders gezegd bij de uitoefening van zijn kerntaken: het vertegenwoordigen, bijstaan en verdedigen in rechte van de cliënt en het verlenen van juridisch advies. Wanneer een advocaat een gerechtelijk mandaat uitoefent (zoals *in casu* het mandaat van schuldbemiddelaar), treedt hij niet op als advocaat en wordt hij niet beschermd door het specifieke beroepsgeheim van de advocaat.

De schuldbemiddelaar heeft wel een eigen beroepsgeheim, opgenomen in artikel 1675/18 Ger. W.:

“Onverminderd de verplichtingen die hem door de wet worden opgelegd en behalve wanneer hij wordt opgeroepen om in rechte te getuigen, mag de schuldbemiddelaar geen feiten bekend maken waarvan hij kennis had uit hoofde van zijn functie. Artikel 458 van het Strafwetboek is op hem van toepassing.”

Met het oog op het uitwerken van een aanzuiveringsregeling (minnelijk, hetzij gerechtelijk) moet de schuldbemiddelaar bepaalde informatie - met name die uitsluitend relevant is voor een aanzuiveringsvoorstel - openlijk meedelen of inzage verlenen aan de door het Gerechtelijk Wetboek opgesomde personen (de echtgeno(o)t(e) van de schuldenaar, de schuldeisers en de rechter). Met betrekking tot andere (niet relevante) informatie waarvan de schuldbemiddelaar kennis heeft en ten aanzien van andere personen of instanties (zoals bijvoorbeeld de fiscus, tenzij die schuldeiser is), is de schuldbemiddelaar gehouden aan zijn beroepsgeheim zoals bepaald in artikel 1675/18 Ger. W.

Dit heeft tot gevolg dat eens de schuldbemiddeling beëindigd is, de schuldbemiddelaar tot volledige geheimhouding verplicht blijft. (J. STEVENS, *Advocatuur. Regels & Deontologie*, Mechelen, Kluwer, 2015, 514, nr. 710.)

Aangezien *in casu* bepaalde informatie bij de schuldbemiddelaar wordt opgevraagd voor fiscale doeleinden ten voordele van een erfgenaam van de schuldenaar en dit aldus niet kadert in de procedure van de collectieve schuldenregeling (die werd beëindigd), kan de schuldbemiddelaar mijns inziens niet anders dan zich - zoals hij zelf heeft geopperd - te beroepen op zijn beroepsgeheim.

De notaris zal de gevraagde informatie vanzelfsprekend via andere wegen kunnen bekomen.

Jan Meerts
Bestuurder deontologie, tucht en regulering

10 september 2020

